

فهرست عناوین

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: تعاریف
۸	فصل دوم : الزامات عمومی
۱۴	فصل سوم : حمل و نقل
۱۶	فصل چهارم : انبار سموم
۱۹	فصل پنجم : وسایل حفاظت فردی
۲۳	فصل ششم : دفع ضایعات سموم
۲۶	فصل هفتم : برچسب ها و علائم

باسمه تعالی

پیش نویس آئین نامه حفاظتی کار با سموم دفع آفات

فصل اول : تعاریف

این فصل به تعریف اصطلاحها و کلمه های بکار رفته در آئین نامه می پردازد .

ماده ۱ : کارگر دفع آفات :

منظور از کارگر دفع آفات در این آئین نامه کارگری است که در مقابل دریافت حق السعی به درخواست کارفرما در یکی از بخش های مختلف کشاورزی به کارهایی که به مبارزه شیمیایی با آفات به وسیله سم دفع آفات نباتی یا هر فعالیت دیگری (بیولوژیکی ، مکانیکی) مربوط می شود ، می پردازد.

ماده ۲ : کارفرمای کشاورزی :

کارفرمای کشاورزی هر شخص حقیقی یا حقوقی است که کارگردفع آفات طبق قرارداد کتبی یا درخواست شفاهی برای او یا به حساب او در مقابل دریافت حق السعی در یک یا چند بخش از عملیات مربوط به کشاورزی در مبارزه شیمیایی دفع آفات کار می کند .

ماده ۳ : آفات :

انواع موجود زنده (نرہ بینی یا بزرگ) که در مزارع ، باغات، انبارها وسایر اماکن مربوط به کشاورزی به طور مستقیم یا غیرمستقیم موجب نابودی و یا کاهش کمی و کیفی محصولات و فرآورده ها شده و ایجاد خسارت های اقتصادی یا بهداشتی می کنند.

منشا آفات ممکن است حیوانی یا نباتی باشد :

- آفات با منشا حیوانی شامل : حشرات ، حلزون ها ، چونده ها ، انگل ها ، میکروب ها و ویروس ها.

- آفات با منشا نباتی شامل : قارچ ها و علف های هرز .

ماده ۴ : سموم دفع آفات نباتی :

هرگونه مواد شیمیایی معدنی یا آلی است که بتوان با کاربرد آن به طور مستقیم و یا غیر مستقیم بدون صدمه به محصول ، انسان و اکو سیستم از هجوم آفات زنده به محصولات و فرآورده های کشاورزی جلوگیری کرده و بتوان با آن خسارت های مربوطه را متوقف یا محدود نمود .

ماده ۵ : طبقه بندی آفت کش ها :

الف- حشره کش ها : عبارتند از ماده یا موادی که منشا معدنی یا آلی یا گیاهی دارند و تنها و یا همراه با سایر مواد برای از بین بردن حشرات مضر در کشاورزی و دامپروری و مزغذاری صنایع وابسته مصرف می شوند.

انواع حشره کش ها :

- حشره کش های آلی کلره

- حشره کش های آلی فسفره

- حشره کش های آلی ازت دار

- حشره کش های تدخینی

- حشره کش های معدنی

- سایر موارد

ب- علف کش ها : این سموم بر علیه علف های هرز بدون لطمه زدن به محصول اصلی به کار می روند .

-علف هرز : هر نوع گیاهی به غیر از گیاه اصلی در مزارع ، علف هرز محسوب می شود.

انواع علف کش ها :

- علف کش عمومی موضعی

- علف کش عمومی سیستماتیک

- علف کش انتخابی موضعی

- علف کش انتخابی سیستماتیک

پ - جونده کش ها : (گندمی ، پودری ، بلوکی و گچی ، خمیری ، بلغوری ، دانه تسبیجی ، قرص

، مایع و انواع دیگر)

ت - قارچ کش ها

ث - ویروس کش ها

ماده ۶: انبار سموم:

به محلی سر پوشیده و محصور گفته می شود که سموم به صورت نا آماده برای کار و مصرف به مقدار کم یا زیاد در آنجا نگهداری می شود .

ماده ۷: فرمولاسیون آفت کش ها :

مجموعه عملیات و تغییرات فیزیکی و شیمیایی که روی ماده اولیه (فرم تکنیک) به اجرادرمی

آید تا آن را به ماده قابل مصرف تبدیل کند

ماده ۸: انواع فرمولاسیون آفت کش ها :

- گردهای پاشیدنی (ماده اولیه + گرد بی اثر)
- محلول (ماده اولیه + حلال)
- سوسپانسیون (ماده اولیه + آب + ماده سورفکتانت)
- امولسیون (ماده اولیه + حلال + ماده سورفکتانت)
- قرص ، گرانول ، طناب آغشته به سم .
- تبصره ۵: هنگامی که حلال سم آب است ،. خطرات سم مختص خود سم است ولی در هنگامی که حلال سم یک حلال آلی باشد مسمومیت با حلال هم ممکن است به وجود آید.

ماده ۹: درجه سمیت :

- سمیت بسیاری از سموم با اصطلاحی به نام LD50 بیان می شود .
- LD50 : مقدار ماده سمی است که اگر از یک راه مشخص و معین وارد بدن حیوانات آزمایشگاهی شود باعث مرگ ۵۰ درصد از حیوانات مورد مطالعه گردد . این مقدار که برحسب میلی گرم سم بر کیلوگرم وزن بدن حیوانات ذکر می شود و معیاری برای طبقه بندی سموم است در آزمایشگاه انجام شده و باید نوع حیوان و راه ورود ماده به بدن را نیز مشخص نمود .
- هرچه مقدار LD50 کمتر باشد آن سم مهلک تر است
- سمومی که LD50 آنها کمتر از ۰/۰۲۵ میلی گرم در کیلوگرم باشد ، سموم بسیار سمی سمی هستند
 - سمومی که LD50 آنها بین ۰/۰۲۵ تا ۱ میلی گرم در کیلوگرم باشد ، سموم بسیار سمی هستند .

- سمومی که LD50 آنها بین ۵۰ تا ۵۰۰ میلی گرم در کیلوگرم باشد ، سموم با سمیت متوسط هستند .

- سمومی که LD50 آنها بین ۵۰۰ تا ۵۰۰۰ میلی گرم (۰/۵ تا ۵ گرم) در کیلوگرم باشد ، سموم با سمیت کم هستند .

ماده ۱۰ : دوره کارنس :

مدت زمانی است که طول می کشد تا غلظت سم در محیط سم پاشی شده به حد قابل قبولی کاهش یافته و درطول این مدت ورود به زمین کشاورزی ممنوع است .

دوره های کارنس زیر ، می تواند جهت محافظت افراد در نظر گرفته شوند .

دوره کارنس	ماده شیمیایی
روی برچسب یا برگه اطلاعاتی توضیح داده شده است	الف) هر ماده شیمیایی با برچسب مشخص
۳ روز	ب) هر ماده شیمیایی که خیلی سمی یا سمی و به صورت اسپری ، پودر ، گرانول یا هر شکل دیگری در زمین کشاورزی یا باغ یا تاکستان یا گلخانه استفاده می شود .
۲ روز	پ) ماده شیمیایی محرک یا خورنده
۱ روز	ت) هر ماده شیمیایی که فاقد طبقه بندی باشد اما شرایط (ب) را داشته و به هر شکلی که کاربرد داشته باشد .
۱۲ ساعت، اولین تهویه حداقل به مدت یک ساعت جهت تعویض کامل هوا صورت گیرد .	ث) هر آفت کشی که بصورت بخار یا گاز در داخل ساختمان ، گلخانه یا مناطق محصور یا مسقف استفاده شود

ماده ۱۱ : وسایل دفع آفاتی :

هر وسیله یا ماشین ، که برای پخش مواد شیمیایی به صورت مایع ، گرد ، گاز و مه و یا جامد به منظور کنترل انواع مختلف حشرات ، عوامل بیماری زای گیاه و دفع علف های هرز استفاده می شود را گویند.

سم پاش ها به دو دسته محلول پاش ها و گرد پاش ها تقسیم می شوند . هر کدام از این دو دسته خود می تواند در انواع مهم زیر طبقه بندی شوند:

- ۱ - سم پاش های دستی
 - ۲ - سم پاش های پشتی بدون موتور
 - ۳ - سم پاش های پشتی موتوری
 - ۴ - سم پاش های تراکتوری سوار
 - ۵ - تریلر های سم پاشی (سم پاش های چرخ دار)
 - ۶ - سم پاش های چرخ دار موتوری
 - ۷ - هوا پیمما و چرخ بال های سم پاش
- همچنین اپلیکاتور های قرص گذاری یا تزریقی یا طعمه گذاری و کپسول های حاوی گاز ها و مایعات سمی تحت فشار شامل وسایل و تجهیزات سم پاشی می باشند.

ماده ۱۲: عمل دفع آفاتی

عمل دفع آفاتی عبارت است از کاربرد سموم دفع آفات در محل فعالیت آفات مورد نظر در اماکن کشاورزی ، دامپروری و مرغداری قرار دادن آفات در معرض تأثیر آن .

تبصره: روش دفع آفاتی با توجه به نوع محصول و روش کاشت و وسعت آن در کشاورزی و نوع آفت و محل نفوذ آن در کشاورزی و دامپروری به صورت روش های نازل سیلابی ، یکنواخت ، مسطح باد بزی ، مخروط توپر ، مخروط بادبزی و بصورت تحت فشار و انتخاب نوع

ماشین بسته به وسعت و اندازه محل اجرا مورد استفاده قرار می گیرد.

ماده ۱۳: اماکن کشاورزی:

هر نوع محیطی است که در آن کارگر به تقاضای کارفرما یا نماینده او در یکی از محل های فعالیت کشاورزی اشتغال دارد مثل مزرعه ،انواع گلخانه،کارگاه تولید قارچ، باغ ، انبار ، آغل ، اصطبل ،گاوداری، مرغداری ، زنبورداری و محل پرورش ماهی، هانگار(پارکینگ) ماشین آلات و تجهیزات کشاورزی که این اماکن می تواند محصور یا غیرمحصور و مسقف یا غیرمسقف باشد .

تبصره ۵: ابنیه مسکونی موجود در مزارع ، باغات و سایر اماکن رفاهی و یا صنعتی مشمول این تعریف ماده ۱۳ نمی باشد .

ماده ۱۴: وسایل حفاظت فردی:

به هر نوع وسیله ای اطلاق می شود که با به کار بردن آن بتوان هنگام کار از خطر تماس یا ورود سموم دفع آفات نباتی به بدن کاهش و یا از آن ممانعت بعمل آورد نظیر کلاه، گوشی، عینک ، دستکش ، ماسک ، چکمه ، لباس های غیر قابل نفوذ ، همراه با پوشش سر در برابر سموم و آب.

ماده ۱۵: روش های حفاظتی:

به روش های گفته می شود که با رعایت آن بتوان خطر ورود سموم را به بدن در هنگام سم پاشی کاهش داد . مانند حرکت در جهت پشت به باد در موقع سم پاشی یا تنظیم ارتفاع پرواز در دفع آفاتی هوایی و نظایر آن .

ماده ۱۶: مسمومیت:

عبارت است از اختلالات موقتی یا دائمی فیزیولوژیک و بیولوژیک که در نتیجه ورود سم به بدن از طریق جذب پوستی ، دستگاه گوارش و دستگاه تنفسی بوجود می آید .

ماده ۱۷: کمک های اولیه :

عبارت است اقدامات سنجیده ای که به محض مشاهده علایم و آثار مسمومیت با استفاده از وسایل یا مواد و یا روش های خاص بر حسب مورد برای کاهش خطر تا رسیدن پزشک یا رساندن فرد مسموم به یک مرکز پزشکی باید توسط افراد آگاه (آموزش دیده) در مورد شخص مسموم به عمل آید .

فصل دوم: الزامات عمومی

ماده ۱۸: تهیه انبار سم متناسب با نوع سم و مقدار آن و شرایط نگهداری با توجه به آب و هوای منطقه و حفظ سلامت محیط زیست به عهده کارفرما می باشد .

تبصره ۱: در صورتی که سموم مورد مصرف به مقداری باشد که بتوان آن را در قفسه یا جعبه چوبی و یا فلزی قفل دار در جای مناسبی قرار داد قفسه یا جعبه مذکور به منزله انبار سم تلقی می شود و باید روی آن یا روی درب انبار علایم خطر مناسب یا تابلویی برای آگاهی دادن و رعایت احتیاطات لازم نصب گردد .

ماده ۱۹: تأمین سم یا سموم مورد مصرف و نوع آن به مقادیر مورد نیاز با توجه به ارائه و توصیه های وزارت جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت ،درمان و آموزش پزشکی در بسته بندی های مناسب به عهده کارفرما می باشد .

ماده ۲۰: کارفرما مکلف است در صورت تعدد سموم دفع آفات مشابه ،سمی انتخاب نماید که سمیت کمتری را داراست.

تبصره ۱: در انتخاب سم ، از سمی باید استفاده شود که برای انسان و محیط زیست بی ضرر باشد.

تبصره ۲: معدوم سازی ظروف محتوی سم طبق دستور العمل بوده و در جایی که ایجاد آلودگی و مسمومیت نداشته باشد باید صورت بگیرد.

ماده ۲۱: تأمین کلیه وسایل دفع آفاتی و تجهیزات مخصوص آماده کردن سم متناسب با نوع سم و روش دفع آفاتی و حجم کار به عهده کارفرماست .

تبصره ۱: وسایل دفع آفاتی باید کاملاً سالم و بدون عیب بوده و در خلال کار نیز مرتباً از طرف کارفرما یا مسئولین ایمنی مورد بازدید قرار گیرد تا در صورت مشاهده بروز نقص نسبت به رفع نقص یا تعویض وسیله معیوب اقدام نماید .

تبصره ۲: کلیه سرویس های روزانه ، هفتگی ، ماهانه و سالانه وسایل و تجهیزات سم پاشی باید از طرف کارفرما یا مسئولین ایمنی مورد اجرا قرار گرفته و ثبت گردد.

تبصره ۳: کلیه وسایل و تجهیزات سم پاشی پس از پایان عملیات با آب شستشو داده شده و با رغایت تبصره ۲ ماده فوق ، در جای خود گذاشته شده و به تأیید مسئول ایمنی برسند.

ماده ۲۲: کار فرما مکلف است لوازم حفاظت فردی متناسب با نوع سم و روش دفع آفاتی تأمین نماید.

ماده ۲۳: کارفرما مکلف است نسبت به نصب چشم شوی و دوش اضطراری و جعبه کمک های اولیه در مکان های مناسب اقدام کرده و همواره بر سالم بودن آن نظارت نماید.

ماده ۲۴: تهیه و نصب علائم هشدار دهنده برای توجه اشخاص متناسب با نوع سم و طبق توصیه های وزارت جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و وزارت کار و امور اجتماعی در اماکن کشاورزی که سم پاشی می شوند به عهده کارفرماست .

تبصره ۱: علائم فوق باید قبل از دفع آفاتی نصب و پس از رفع خطر برداشته شود .

تبصره ۲: تعداد علائم هشدار دهنده باید متناسب با وسعت اماکن کشاورزی دفع آفاتی شده باشد و در جاهایی نصب شود که توجه اشخاص را از زوایای مختلف جلب نماید و به راحتی قابل تشخیص و فهمیدن در هر شرایط روشنائی و جوی باشد .

ماده ۲۵: تأمین وسایل و مواد برای کمک های اولیه و همچنین اطلاع از روش های مربوط به این کمک ها و نحوه معالجات مندرج در برچسب سم، به عهده کارفرماست.

تبصره ۱: کارفرما مکلف است نام و نشانی و شماره تلفن نزدیکترین پزشک یا درمانگاه به محل دفع آفاتی را تهیه و در اختیار کارگران دفع آفات قرار دهد.

تبصره ۲: تأمین امکانات حمل کارگر مسموم شده به نزدیکترین درمانگاه یا پزشک و یا آوردن پزشک به عهده کارفرماست.

تبصره ۳: دادن اطلاعات لازم در مورد مشخصات سم مصرفی و علایم مسمومیت و کمک های اولیه و پادزهر مندرج در برچسب ظروف محتوی سم به پزشک معالج در صورت ضرورت به عهده کارفرماست.

ماده ۲۶: کارفرما باید قبل از شروع دفع آفاتی تمهیدات لازم برای آموزش کارگران دفع آفات را به عمل آورد. آموزشهایی که باید به کارگران دفع آفات داده شود شامل موارد زیر است:

- الف- درجه سمیت ترکیب شیمیایی که به عنوان سم مورد استفاده قرار می گیرد.
- ب- راه های نفوذ ترکیب فوق به بدن و خطرات آن.
- پ- روش آماده کردن سم مورد استفاده، روش استفاده و موارد ایمنی کار با دفع آفات و تجهیزات جانبی آن، روش یا روش های صحیح دفع آفاتی و لوازم حفاظت فردی مورد نیاز.
- ت- نحوه استفاده از وسایل حفاظت فردی و ضرورت استفاده صحیح از آنها.
- ث - احتیاطاتی که باید از ابتدای باز کردن بسته های سم تا انتهای عمل دفع آفاتی برای جلوگیری از خطر مسمومیت رعایت شود.

ج- علائمی که در صورت بروز مسمومیت ممکن است در شخص مسموم ظاهر شود.

چ- اقداماتی که باید به عنوان کمک های اولیه در صورت مشاهده علایم مسمومیت در مورد شخص مسموم به عمل آید .

ح- دوره کارنس مواد سمی مورد استفاده (ماده ۱۰) و میزان پایداری آن در منطقه.

تبصره ۱: سطح این آموزشها باید حداقل در حد مطالب مندرج در برچسب سم مورد استفاده باشد .

تبصره ۲: کارفرما باید علاوه بر آموزش شفاهی یک نسخه کتبی از مفاد مطالبی که آموزش داده نیز به هر کارگردفع آفات بدهد .

تبصره ۳: کارفرما در شروع هر فصل و سالی دو بار جهت باز آموزی کارگران دفع آفات تمهیدات لازم را مهیا کند.

ماده ۲۷: کارفرما یا مسئولین ایمنی باید در طول مدت دفع آفاتی بر کلیه عملیات دفع آفاتی نظارت نماید برای انجام این نظارت لازمست کارفرما همواره یک نسخه از این آیین نامه و یک نسخه از برچسب سموم مورد استفاده و در صورت امکان سایر نشریات مربوط به آن را همراه داشته باشد . هدف از این نظارت موارد زیر می باشد :

الف - اطمینان از سالم و قابل استفاده بودن ماشین آلات و لوازم تهیه سم و دفع آفاتی و وسایل حفاظتی .

ب - اطمینان از آماده کردن صحیح سم و رعایت روش صحیح دفع آفاتی و استفاده صحیح از وسایل حفاظتی .

پ - اطمینان از معدوم سازی ظروف محتوی سم در جایی که ایجاد خطر نکند و باعث آلودگی محیط زیست نشود .

ت - اطمینان از نظافت و شستشوی وسایل آماده کردن سم و وسایل حفاظتی در خاتمه کار به طور مستمر .

ث - اطمینان از سلامت کارگران دفع آفات در طول مدت دفع آفاتی و انجام به موقع کمک های اولیه و مراجعه فوری به پزشک در صورت بروز مسمومیت با رعایت ماده ۲۵ این آیین نامه.

ماده ۲۸: کارگردفع آفات مکلف است به آموزشهایی که توسط کارفرما داده می شود توجه نماید و اگر مطالب آموزش داده شده را به طور کامل و صحیح درک نکند و یا در نحوه اجرای آن ابهام داشته باشد باید درباره آن سوال کرده و تا روشن شدن مطالب و رفع ابهام موضوع را پی گیری کند .

ماده ۲۹: کارگردفع آفات مکلف است برای آماده نمودن سموم مطابق با آموزشهای داده شده و اطلاعات مندرج در دستورالعمل اقدام نماید .

ماده ۳۰: کارگردفع آفات باید مکان های مورد نیاز برای سم پاشی را به ترتیبی که آموزش دیده است سم پاشی نماید .

تبصره ۵: سم فقط به مقدار مورد نیاز برای یک روز دفع آفاتی از انبار به محل دفع آفاتی انتقال داده شود.

ماده ۳۱: کارگردفع آفات باید وسایل حفاظت فردی را به ترتیبی که آموزش داده شده استفاده نماید .

ماده ۳۲: کارگردفع آفات باید وسایل آماده کردن سم و ماشین آلات و وسایل سم پاشی و لوازم حفاظت فردی را پس از خاتمه کار هر روز طبق آموزشهایی که داده شده شستشو و نظافت نموده و هر کدام را در جای مخصوص خود قرار دهد و پس از آن نسبت به شستشو و نظافت و تعویض لباس خود اقدام نماید .

ماده ۳۳: کارگر دفع آفات مکلف است به محض بروز هر گونه نقص یا خرابی در هر یک از وسایل آماده کردن سم یا وسایل دفع آفاتی و یا وسایل و لوازم حفاظت فردی فوراً مراتب را به کارفرما یا مسئولین ایمنی اطلاع دهد .

ماده ۳۴: کارگر دفع آفات مکلف است به محض مشاهده علایم مسمومیت در خود و یا هر یک از کارگران ضمن اطلاع فوری به کارفرما جهت تامین معالجات پزشکی نسبت به انجام کمک های اولیه ای که آموزش آنها دیده است اقدام نماید .

تبصره: کارگران دفع آفات باید در صورت بروز هر گونه صدمه و آسیب به کارگران یا هر رفتار خطر آفرین را ضمن گوشزد به مرتکبان آن ، مراتب را به اطلاع کارفرما یا مسئول ایمنی برسانند .

ماده ۳۵: کارگردفع آفات باید کلیه احتیاطاتی را که به او آموزش داده شده از ابتدای شروع کار روزانه تا شستشو و نظافت شخص خود پس از خاتمه کار رعایت نماید .

فصل سوم : حمل و نقل

ماده ۳۵: هنگام حمل و نقل، ظروف محتوی سم باید فاقد هر گونه نشتی باشند .

تبصره: رعایت احتیاط در جابجایی ظروف سم و استفاده از وسایل حفاظت فردی و آشنایی با نحوه صحیح بلند کردن بار برای کارگران دفع آفات الزامی است .

ماده ۳۶: کناره ها و کف وسیله نقلیه سموم ، نباید دارای لبه های تیز باشند .

ماده ۳۷: ظروف طوری کنار هم چیده و بسته شوند که از برخورد یا سقوط و تکان شدید آنها جلوگیری شود.

ماده ۳۸: هنگام حمل و نقل، ظروف محتوی سم از دیگر ظروف جداسازی شوند.

ماده ۳۹: هنگام حمل و نقل سموم در بسته بندی های کاغذی و یا از جنس مقوا یا قابل حل در آب در شرایط نامساعد جوی باید وسیله نقلیه دارای سقف یا پوشش ضد آب باشد. تبصره: در صورتی که حمل و نقل سموم در مدت و مسافت طولانی باشد بدون در نظر گرفتن شرایط جوی رعایت مفاد ماده ۳۹ مبنی بر پوشش یا سقف دار کردن وسیله نقلیه الزامی است.

ماده ۴۰: ظروف محتوی سم نباید در کنار راننده وسیله نقلیه قرار گیرند و از نشستن افراد در پشت وسیله نقلیه حمل ظروف سمی باید خودداری شود.

ماده ۴۱: رانندگان وسایل نقلیه حمل سموم باید آموزش مورد نیاز را دیده و پیش بینی های لازم، به منظور جلوگیری از نشت مواد و ایجاد خطر در شرایط اضطراری را انجام دهند.

فصل چهارم : انبار سموم

ماده ۴۲: انبارنگهداری سموم باید دور از مناطق پرجمعیت مانند مناطق مسکونی و تجاری و درمانی و آموزشی، منابع آب آشامیدنی، مناطق در معرض سیل و مناطقی که در آنها واحدهای خطرزا وجود دارد، تأسیس شود.

تبصره: برای حمل و نقل ظروف موادمسمیدر داخل انبار از بالا برها و جرثقیل های برقی استفاده شود.

ماده ۴۳: انبار سموم باید راههای دسترسی مناسب جهت تردد خودروهای امدادی در شرایط ویژه را داشته باشد.

تبصره ۵ :

ماده ۴۴ : انبار سموم باید مجهز به سیستم جمع آوری فاضلاب با زهکشی مناسب بوده تا از ورود ضایعات مواد به آب های سطحی و زیر زمینی جلوگیری شود.

تبصره ۵ : زهکشی سیستم فاضلاب نباید رو باز باشد.

ماده ۴۵ : کف انبار سموم باید شیب مناسب داشته باشد تا در صورت شستشو ، آب در محل آن جمع نشود .

ماده ۴۶ : دیوارهای انبار سموم باید از مصالح غیر قابل اشتعال ساخته شده باشد و دیوارهای خارجی باید حداقل ۳۰ دقیقه در مقابل آتش مقاومت کند .

ماده ۴۷ : انبار سموم باید مجهز به سیستم تهویه متناسب با حجم انبار باشد .

ماده ۴۸ : سیم کشی برق در انبار سموم باید توکار و کلید و پریزها و روشنایی از نوع ضد جرقه باشد .

ماده ۴۹ : لامپ روشنایی باید دارای حباب و حفاظ مناسب باشد و ارتفاع سقف بسته بندی های سموم تا نزدیکترین روشنایی نباید کمتر از یک متر باشد .

ماده ۵۰ : فاصله ردیف های بسته بندی سموم باید حداقل ۲ متر و ارتفاع آن نباید از ۴/۵ متر بیشتر باشد .

ماده ۵۱: انبار سموم باید مجهز به وسایل آتش نشانی مناسب باشد .

تبصره: سهولت دسترسی به وسایل اطفاء حریق در مدت زمان کم لازم می باشد.

ماده ۵۲: انواع سموم باید به طور جداگانه انبار شوند .

ماده ۵۳: درنور گیر های انبار سموم باید از شیشه های مات استفاده شود تا سموم در معرض نور مستقیم خورشید قرار نگیرد. .

تبصره: زمان کار در انبار ها استفاده از نور مصنوعی کافی ثابت و به طوریکه شامل نور مهتابی و آفتابی باشد لازم است .

ماده ۵۴: در انبار سموم باید راههای مناسب جهت تحویل آسان سموم و همچنین انتقال آنها به وسایل نقلیه وجود داشته باشد .

ماده ۵۵: طبقه بندی مواد در انبار سموم باید به گونه ای باشد تا برچسب ها و علائم هشدار دهنده به وضوح قابل رویت باشند .

ماده ۵۶: درهای خروج اضطراری انبار سموم باید به طور آشکار علامت گذاری شده و به سمت بیرون باز شوند .

ماده ۵۷: به علت سست شدن کیسه های کاغذی محتوی سموم در مقابل رطوبت ، محیط انبار باید عاری از هر گونه رطوبت باشد .

تبصره: کنترل روزانه دما ، روشنایی روشنایی و تهویه گاز ها و بو های تولید شده در انبار در حد استاندارد لازم می باشد .

فصل پنجم : وسایل حفاظت فردی

الف - ماسک

ماده ۵۸: هنگام کار با سموم از ماسک با فیلتر مناسب استفاده شود .

انواع ماسک :

۱- نیم فیلتر ماسک filtering half mask

۲- نیم ماسک half mask

۳- ماسک کامل full face mask

ب - لباس کار

ماده ۵۹: لباس کار باید اندازه و متناسب با بدن کارگر استفاده کننده بوده و هیچ قسمت آن آزاد نباشد کمر آن همیشه بسته و حیب آن در صورت لازم بودن کوچک باشد. برای کارگران دفع آفات داشتن جیب ممنوع است.

تبصره: کارگران دفع آفات نباید لباس های جیب دار و یا لبه دار (دوبل شلوار) بپوشند زیرا اهکان باقی ماندن مواد سمی در چین و لبه لباس ها وجود دارد ..

ماده ۶۰: لباس کار باید تمیز و خشک و عاری از هر گونه مواد شیمیایی باشد.

ماده ۶۱: لباس کار باید در مقابل مواد شیمیایی و سموم مقاوم و غیر قابل نفوذ باشد .

تبصره ۱: لباس کار از جنس کتان ، کرباس ، نمد ، چرم به عنوان لباس کار دفع آفات غیر ایمن و نامناسب می باشد .

تبصره ۲: در انتخاب لباس کار لازم است اطلاعاتی از قبیل طرز استفاده ، طرز نگهداری ، وضع ظاهری و فرهنگی و نیز وضعیت آب و هوای محل آن را نیز باید در نظر گرفت .

تبصره ۳: لباس کار باید از کیفیت مناسبی برخوردار بوده و قابل تعمیر و دوختن باشد .

ماده ۶۲: لباس هایی که زیر لباس کار پوشیده شده اند نباید با مواد شیمیایی در تماس باشند

ماده ۶۳: لباس کار کارگر دفع آفات باید براحتی قابل شستشو بوده و از سایر لباس ها به طور جداگانه شسته شود .

ماده ۶۴: لباس کار کارگر دفع آفات باید جداگانه در جای مخصوص نگهداری شود .

ج - کلاه

ماده ۶۵: کلاه مورد استفاده کارگر دفع آفات باید متناسب و غیر قابل نفوذ در مقابل سموم باشد .

تبصره ۱: کلاه ایمنی جهت جلوگیری از نفوذ مواد سمی به سر می باشد و باید طوری انتخاب شود که نظافت و تمیز کردن تمامی اجزای آن به سهولت انجام گیرد .

تبصره ۲: برای جلوگیری از نفوذ مواد سمی به داخل گوش قبل از استفاده از کلاه ایمنی می توان از گوش بند استفاده کرد .

د - دستکش

ماده ۶۶: دستکش مورد استفاده کارگر دفع آفات نباید بزرگ و سفت باشد طوری باشد که انگشتان براحتی حرکت نمایند .

ماده ۶۷: هنگام کار و تماس با مواد شیمیایی از دستکش های مناسب و غیر قابل نفوذ با حداقل ضخامت ۰/۴ میلی متر استفاده شود .

ماده ۶۸: هنگام کار با آفت کش های سمی ، از دستکش های بلند تا بالای مچ دست استفاده شود .

ماده ۶۹: در صورت کار با گرانولها و هنگام غوطه وری گیاهان در سموم باید از دستکش های بلند تا آرنج استفاده گردد .

ماده ۷۰: هنگام باز کردن درب ظروف یا تعویض دهانه دفع آفات باید از دستکش های انعطاف پذیر استفاده گردد .

ماده ۷۱: سر آستین لباس کار باید روی دستکش قرار گیرد تا از ورود سم به داخل دستکش جلوگیری شود .

تبصره ۱: دستکش ها هر گاه در موقع کار پاره شوند باید فوراً تعویض شوند.

تبصره ۲: دستکش ها نباید کوچکترین سوراخ یا پارگی داشته باشد.

ه-محافظ های چشم و صورت

ماده ۷۲: هنگام کار باید از محافظ های چشم و صورت مناسب استفاده شود .

انواع محافظ های چشم و صورت :

۱- عینک محافظ چشم در برابر پاشش سموم

۲- محافظ کامل صورت (سپر)

تبصره ۱ : در برخی موارد از ماسک کامل صورت می توان به جای سپر های صورت استفاده نمود.

تبصره ۲ : کارگرانی که دارای چشم ضعیف بوده و نیازمند استفاده از عینک های طبی می باشند باید :

الف) عینک های حفاظتی که شیشه نمره ای آن زیر شیشه حفاظتی قرار دارد استفاده نمایند.

ب) عینک های حفاظتی که روی عینک های طبی قرار می گیرند بدون هیچ تغییری در وضع استقرار عینک اصلی مورد استفاده قرار گیرند .

تبصره ۳ : عینک های حفاظتی در مقابل سم باید دارای قابی باشد که از طرف داخل مجهز به جنس نرم و قابل انعطاف بوده و کاملاً روی صورت کارگر چسبیده و هیچ گونه منفذی نداشته باشد.

فصل ششم : دفع ضایعات سموم

- ماده ۷۳:** استفاده از ظروف خالی سموم برای نگهداری یا حمل مواد دیگر ممنوع است .
- تبصره ۵:** نباید آفت کش ها را در ظروف دیگری مثل شیشه آب یا نوشابه ریخته و جابه جا نمود.
- ماده ۷۴:** ظروف خالی سم را چندین بار با آب شسته و آب حاصل از شستشو برای تهیه محلول سم استفاده شود سپس آنها را سوراخ کرده و در عمق حداقل ۱/۵ متری زمین غیرقابل نفوذ دفن کنید .
- تبصره ۵:** بعد از مصرف سموم ظروف را تا زمان دفن کردن ، در محلی غیر قابل دسترس از افراد غیر مسئول قرار دهید .

ماده ۷۵: در صورت دفن ضایعات در منطقه باید علایم هشدار دهنده قرار گرفته باشد .

ماده ۷۶: ظروفی که با آب قابل تمیز شدن نیستند با یک حلال مناسب شستشو شده و بعد معدوم گردند .

تبصره: بهترین راه برای معدوم سازی این است که ظروف را جهت بازیافت به شرکت های بازیافت کننده داد .

ماده ۷۷: محل دفن باید به طریقی باشد که از آلودگی منابع آب جلوگیری به عمل آید .

ماده ۷۸: در صورت استفاده از روش سوزاندن جهت معدوم سازی ، سوزاندن در محل رو باز حداقل ۱۵ متر دورتر از محل سکونت صورت گیرد .

تبصره: در صورت وجود دستور العمل روش معدوم کردن ظروف باید به دستورالعمل موجود در برچسب ظروف اقدام گردد.

فصل هفتم: برچسب ها و علائم

ماده ۷۹: برچسب ظرف آفت کش باید شامل موارد زیر باشد

۱- نام فراورده (نام شیمیایی، نام تجاری)

۲- ماده موثر و سایر مواد همراه

۳- موارد مصرف

۴- روش صحیح مخلوط کردن

۵- نحوه معدوم کردن ظروف خالی

۶- تذکرات هشدار دهنده

۷- دوره کارنس

ماده ۸۰: برچسب ممکن است با علامت و کلمات بصورت زیر همراه باشد.

۱ - خیلی سمی^(۱) یا سمی^(۲)

این علامت با کلمه «خیلی سمی» برای موادی استفاده می شود که اگر استنشاق یا خورده شود و یا در پوست نفوذ کند ممکن است خطرات بسیار جدی (بحرانی)، خطرات قلبی و عروقی و حتی مرگ ایجاد کند.

1-Very toxic

2-Toxic

چنانچه علامت بالا با کلمه «سمی» روی برچسب وجود داشته باشد نشان دهنده ماده بسیار خطرناک است.

۲ - زیان آور^(۳)

علامت زیان آور در برچسب موادی وجود دارد که در اثر استنشاق یا خوردن یا نفوذ در پوست (تماس) خطرات احتمالی مرگ را ایجاد می کنند.

۳ - محرک^(۴)

همان علامت زیان آور با کلمه محرک می باشد. به این معنی است که سم ماده غیر خورنده ای است که در اثر تماس مستقیم یا تماس دائم با پوست یا مخاط باعث التهاب می شود.

3-Harmful

4-irritant

